

Pianist Sigurd Lund Mosborg fra Støvring (1903-1974)

Ved Britta E. Nielsen. Støvring

Familien Mosborg i deres stue på Elinelund med de to yngste børn. Det er Sigurd ved klaveret. Ca. 1915

Baggrund og uddannelse

Sigurd er født i Støvring som den yngste af en flok på 6 børn.

Hans far er mejeribestyrer, senere bankbestyrer Niels Peter Mikkelsen Mosborg, født i Frøslev, Thisted Amt i 1859 og død i Støvring i 1932.

Sigurds mor hedder Mette Kirstine Thøgesen Lund Mosborg, født i Kalvslund, Ribe Amt i 1860 og død i Støvring i 1935. Mette og Niels Peter bliver gift i Mettes hjemby i Sønderjylland i 1890.

Han er derefter mejeribestyrer i Føvling sogn Ribe Amt, hvor det første barn er født. De næste tre børn er født i Suldrup, hvor Mosborg er mejeribestyrer på andelsmejeriet ”Stenshøj”. I 1899 bliver Niels Peter Mosborg mejeribestyrer i Støvring på andelsmejeriet ”Elinelund”. De to sidste børn – herunder Sigurd - er altså født i Buderup sogn – ifølge folketællingen 1910.

Sigurd går i skole i den lokale friskole, for hans forældre tilhører den grundtvigianske frimeghed og er knyttet til Støvring Højskole. Han får tidligt klaverundervisning og viser sig at have talent. Ved folketællingen 1916 står der højst usædvanligt ud for Sigurd, at han spiller og går i skole. Hvem han får undervisning af som barn, ved jeg ikke. Senere i Aalborg får han undervisning af domorganist Lange-Nielsen og han består organisteksamen i Københavns juni 1926. Derefter bliver han uddannet til pianist hos en international kapacitet Max Pauer i Leipzig. Han er færdiguddannet 1929, hvorefter han begynder at undervise i orgel, klaver og teori i flere byer på sin hjemegn. Undervisningen i Støvring foregår i forældrenes andet hjem i den gamle højskolebygning på Mosbæksalle.

Trafikulykke på motorcykel

Den 27. november 1936 er Sigurd Mosborg ude for en trafikulykke og en reportage i Aalborg Stiftstidende rummer en del oplysninger:

”Motorcyklist faar alvorligt Benbrud. Musiker Mosborg, Aalborg, tilskadekommet ved Færdelsulykke ved Ellidshøj. Musiklærer Mosborg, Vesterbro 30, Aalborg, som har Elever saavel i Aalborg som i Nibe og desuden fungerer som organist ved Valgmeneigheden i Støvring, tilbage lægger sine hyppige Rejser mellem Byerne paa Motorcykle. I Middag blev han under en af sine Ture ramt af en Ulykke paa Landevejen ca. 1 km Nord for Ellidshøj, idet han stødte sammen med en Personbil fra København. Bilen er en Moris K 17593. Den kom syd fra og skulle paa en lige Strækning passere Motorcyklisten, der kom Nord fra. Hvad der har forarsaget Sammenstødet er endnu ikke opklaret, men Bilens venstre Side er ramponeret efter Stødet mod Motorcyklen, medens dens højre Side er mærket af vaad Bark og synes at have

streffet et Vejtræ. Musiklærer Mosborg paadrog sig ved Sammenstødet et farligt Brud på venstre Ben og nogle Hudafskrabninger. Han blev i Redningskorpsets Ambulance kørt til Aalborg Amtssygehus ledsaget af Bilens Fører.”

Sigurd Mosborg må være kommet godt over ulykken, for han får en lang musikkarriere i Aalborg. Efter sigende halter han dog en smule efter uheldet. Selv om han får sit hjem i Aalborg, glemmer han ikke sin fødeby Støvring. Lægens søn Gorm E. Hjorth fra Støvring fortæller i sine erindringer om tidens begivenheder i forsamlingshuset. ”Der blev afholdt koncerter, hvor Sigurd Mosborg fra Støvring spillede sammen med udefra kommende musikere og koncertsangere.”

Det Nordjyske Musikonservatorium på Hobrovej i Aalborg

Pianist og musiklærer i Aalborg

Han er meget involveret i Musikselskabet i Aalborg, der holder til på Katedralskolen og er i en lang år-række fast bidrager ved de 4 årlige koncerter i Kammermusiksammenlutningen ”Pro Musica” i Aalborg. Foreningen er grundlagt af flere musikere fra byorkestret.

5. oktober 1944 er der i Stiftstidende et interview med Mosborg i anledning af, at han skal spille en klaverkoncert med byorkestret.

Deri oplyser han, at han på

det tidspunkt har 40 elever. Han underviser også i mange år fra 1946 og frem på musikonservatoriet i Aalborg. I august 1958 bliver der i et studie i Aalborg optaget en koncert med Niels Peters på obo og Sigurd Mosborg på klaver, der blev udsendt i DR.

Fra 1940 har han af pårørende kun broderen Axel Mosborg og hans familie i nærheden. De to brødre synes at have haft et godt indbyrdes forhold. Vi ved, at de adskillige gange rejste til USA sammen for at opleve landet og besøge Axels søn Preben Revsbech Mosborg, der udvandrer til Amerika i 1947. En artikel fra Stiftstidende viser en anden fritidsinteresse. Den 31. december 1950 udspørger en journalist Mosborg om hans syn på årets film. Han nævner hele 12 film lige fra Disney-tegnefilm til spændingsfilm, så han følger godt med på dette område og har en meget bred smag.

Hans dødsannonce i Stiftstidende er underskrevet af Axel og hans kone Anna. En nekrolog i Aalborg Stiftstidende 31. november 1974 fortæller om hans karriere ”Pianist Sigurd Mosborg, Hasserisgade 1, Aalborg, er død, 71 år. Sigurd Mosborg, der var en dygtig pianist, som var kendt for at lægge følelse og varme i sit spil, har gennem årene akkompagneret adskillige kunstnere ved koncerter i Aalborg. Han har også selv tidligere gennemført koncertaftener bl.a. i sin tid med kgl. kapelmusikus Niels Simon Christiansen. Sigurd Mosborg indlagde sig fortjeneste som en dygtig og samvittighedsfuld musiklærer og var kendt som en dygtig pædagog. Han var et stilfærdigt, beskedent og venligt menneske. Han var ugift.” Hans beskedenhed

bekræftes af, at det ikke har været muligt at finde et foto af den voksne Sigurd bortset fra udviskede billeder i diverse avisartikler.

Sigurd Mosborgs elever og undervisning

Sigurd Mosborg har haft mange elever fra Nordjylland, bl.a. nu afdøde organist i Øster Hornum gennem en menneskealder Birthe Andersen, født i Mou. Det er lykkedes at skaffe erindringer fra to velkendte elever af Sigurd Mosborg nemlig fra organist og pianist Bente Frenndrup, født i Molbjerg og fra den internationalt kendte pianist Mogens Dalsgaard født i Asaa.

Bente Frenndrup

Organist og pianist Bente Frenndrup fortæller:

Efter 7 års klaverundervisning i Nibe blev jeg optaget på Nordjysk Musikkonservatorium med orgel som hovedfag. Det var overvældende at træde ind i den gamle, smukke og statelige bygning på Hobrovej. Bag dørene lød klaver, violin, sang, kontrabas ...

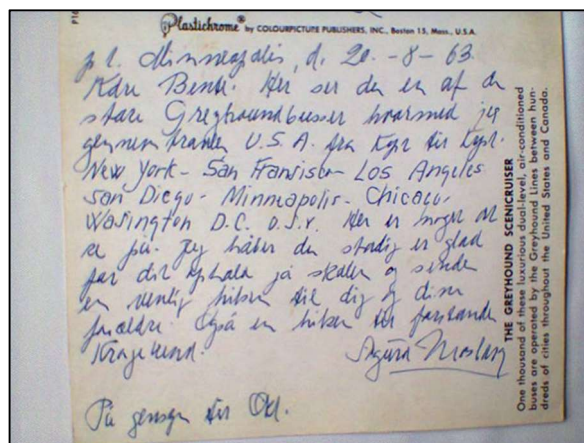
Klavertimerne fandt sted i flygelstuen, der husede 2 flygler. Min lærer, Sigurd Mosborg, sad ved det ene, jeg ved det andet. Han var en elskelig lærer, der formåede at fastholde musikglæden hos en ung studerende. Samtidig var hans forventninger til en ikke til at tage fejl af. Jeg husker en time, hvor jeg ikke havde øvet nok på de svære steder i en Mozart-sonate. Måtte sige, at jeg ikke kunne spille den uden

fejl. Han svarede venligt: "Man spiller uden fejl!!" De 4 ord gik jeg hjem og tænkte over og forsøgte at gøre det bedre næste gang.

Efter 8 måneder i forskolen, bestod jeg optagelsesprøven til hovedskolen i fagene orgel, klaver og hørelære. Herefter holdt jeg 5 måneders pause i studierne, for at tage på Østhimmerlands Ungdomsskole i Bælum. Under opholdet her modtog jeg et kort fra Sigurd Mosborg, hvor han fortæller om sin rejse tværs gennem U.S.A.

Postkort fra Sigurd Mosborg

Tilbage på konservatoriet, var der nu også teori, musikhistorie, cembalo og formlære på skemaet. Og hurtigt blev jeg involveret i kammermusik. Også her kom Mosborgs undervisning mig til gode. Ud over at give musikken udtryk, lagde han vægt på tilegnelse af et stort repertoire. Vi spillede 4-hændigt Beethovens septet, og ved hver sit flygel „Capriccio brillant“, en 1-satset klaverkoncert af Mendelssohn. Jeg gik hos ham i 4 år, og undervejs rådede han mig

til at købe en båndoptager, idet han fandt det lærerigt at kunne høre sig selv! En dag indspillede jeg Beethovens "Måneskinssonate" ved flyglet hjemme i hans lejlighed på Hasserisvej.

Bente Frendrup ved flyglet

Efterhånden var jeg nået til 3. års bifagseksamen, som fandt sted på Musikkonservatoriets nye adresse på Planetvej.

Opgaven var Mendelssohn: Klaverkoncert i g-mol. Jeg spillede solo-klaverstemmen på det ene flygel, han orkesterstemmen på det andet, Med censorer, studiekammerater og flere lærere som tilhørere.

Herefter stoppede Mosborg sit virke ved Nordjysk Musikkonservatorium, og andre klaverlærere kom til.

Men det var ham, der lagde fundamentet til min nye klaverlærers opfordring til at gøre klaveret til mit hovedfag i et par år. Frem mod diplomseksamen og senere en slags lokal debutkoncert i Aalborghallens Musiksal. Efter dette forløb var orglet og kirkemusikalske fag atter i centrum.

En del år senere blev jeg kontaktet af Mosborg, idet han ønskede at forære mig nogle af sine noder. Svære klaverkoncerter, jeg aldrig kom til at spille. Men hvad står i skrivende stund på mit flygel herhjemme, som jeg nu - mere end 50 år efter - forsøger at lære igen? Mendelssohn: Klaverkoncert i g-mol og Capriccio brilliant!

Pianist Mogens Dalsgaard

Pianist Mogens Dalsgaard, der var elev af Sigurd Mosborg på Nordjysk Musikkonservatorium i årene 1959-1962, har sendt følgende beretning.

Jeg husker tydeligt da jeg mødte Sigurd Mosborg første gang. I Asaa hvor jeg havde min opvækst, afholdtes dengang som nu, et årligt hestevæddeløb. Det var traditionen, at en kendt kunstner optrådte, og den sommer var det Ib Schönberg der kom til Asaa.

Min Far hentede Ib Schönberg i lufthavnen i Ålborg, og det var af flere årsager spændende for mig at være med. Mosborg skulle akkompagnere, og vi kom op til Mosborg i hans hyggelige lejlighed på Vesterbro, og jeg husker tydeligt da Mosborg satte sig til flyglet, og Ib Schönberg gik rundt i stuen, og sang bl.a. "Sangen om Mariehønen".

Ib Schönberg sang ikke engang første vers til ende, før han brød af og sagde: “ja, ja, det går jo godt. Det behøver vi ikke at prøve mere på.” Jeg var oprigtigt duperet over, at de derefter kunne optræde på festpladsen, med en så mangelfuld prøve.

Ligeledes husker jeg de to store portrætter der hang over Mosborgs flygel. Mosborg spurgte mig, om jeg vidste hvem billederne forestillede. Jeg var meget sikker på, at det var Mozart på det ene og Beethoven på det andet. Men jeg var bange for at sige noget forkert, og derfor sagde jeg for en sikkerheds skyld at jeg ikke vidste det.

Jeg blev optaget på Nordjysk Musikkonservatorium da jeg var 15 år. Det blev en turbulent start, min første lærer som hed Naschau var uddannet organist, og han lod mig spille nogle af de største virtuosværker, som jeg overhovedet ikke havde nogen forudsætning for at spille. Jeg kunne ikke høre hvor forfærdeligt det lød, og han kunne givet vis heller ikke. Men det gav mig dog en vældig appetit på at spille klaver.

Der gik nogen tid, men så blev mine forældre klar over, at jeg skulle “skoles” hvis det skulle blive til noget. Derfor blev Sigurd Mosborg min næste lærer. I modsætning til Naschau, var Mosborg anderledes nøgtern. Ved den første time sagde han, at ”nu lægger vi de store virtuosværker på hylden, og begynder med Czernys etuder andet bind”. Det var umiddelbart en nedtur, men jeg lærte at man jo skal kravle før man kan gå.

Der gik ikke lang tid, før jeg fik sat en Impromptu af Chopin foran mig, og lidt senere blev det Mendelssohns festlige klaverkoncert i g-mol jeg fik på repertoire. To år senere, blev jeg engageret til at spille den som solist med Ålborg Byorkester.

Jeg havde Mosborg som lærer indtil jeg blev nitten år. Da søgte jeg ind som elev på Det kgl. Danske Musikkonservatorium i København, men jeg blev ved med at holde forbindelsen ved lige. Hver sommer hentede jeg ham i Ålborg, og vi kørte sammen til Vesterhavet. I Løkken havde to af hans gamle elever sommerhus, og det var gennem mange år en fast tradition, at vi besøgte dem.

Sigurd Mosborg har betydet meget for min pianistiske udvikling i de unge år. Jeg skylder ham meget.

Kildemateriale: Nyeste billede af Bente Frendrup: <http://www.romdrupklarupsamraad.dk/nyhed/45>. Billede af Mogens Dalsgaard: <https://flowland.dk/event/3478/klosterkoncert-v-pianist-mogens-dalsgaard>. Folketællinger, kirkebøger. Artikler og annoncer fra Aalborg Amtstidende (Mediastream) og fra Aalborg stiftstidende. <https://www.nordjyske-avisarkiv.dk/>. Beretninger fra Organist og pianist Bente Frendrup og pianist Mogens Dalsgaard.